

Stop het menselijk lijden in Soedan: toon politieke daadkracht, schaal hulp op en bied bescherming.

Dit positiepaper benadrukt het falen van de internationale gemeenschap om Soedanezen te beschermen en benoemt de noodzaak druk op te voeren om een einde te maken aan oorlogsmisdaden, hulp op te schalen voor mensen in nood en bescherming te bieden aan mensen op de vlucht.

Inleiding

De val van El Fasher in Darfoer, markeert een van de grootste menselijke tragedies van dit moment. Op sociale media zagen we beelden van soldaten die de meest gruwelijke misdaden pleegden. [Satellietbeelden](#) lieten zien dat na de val van El Fasher, het zand rood kleurde van het bloed. De weinige mensen die het wel is gelukt deze hel te ontsnappen, deden dat midden in de nacht, met zo min mogelijk spullen om zo hard mogelijk te kunnen rennen. Deze verschrikkelijke gebeurtenis, die terecht veel aandacht kreeg, is geen uitzondering. Al meer dan 2,5 jaar worden er in Soedan oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid gepleegd. Ondanks maandenlange waarschuwingen voor etnische zuivering en mogelijke genocide, bleef politieke en diplomatieke druk rond El Fasher beperkt.

Tegelijkertijd werd er wereldwijd bezuinigd op humanitaire hulp waardoor hulporganisaties mensen in Soedan en de regio minder goed konden bereiken en werd bescherming voor Soedanese vluchtelingen die bij hoge uitzondering Europa wisten te bereiken, afgebroken. Op alle mogelijke manieren is de Soedanese bevolking in de steek gelaten.

Terwijl El Fasher nog steeds afgesloten is, zien we nieuwe steden die omsingeld worden in Noord- en Zuid-Kordofan, zoals Kadugli en Dilling. Zonder effectieve diplomatieke en politieke druk, humanitaire toegang en bescherming is er een reëel risico dat de geschiedenis zich op korte termijn zal herhalen.

Gebrek aan diplomatieke en politieke druk

Ondanks [VN-Veiligheidsraadresolutie 2736](#) uit 2024, die ongehinderde humanitaire toegang tot El Fasher eist, is de stad nog steeds afgesloten van de buitenwereld. Desondanks, zien we dat de Raadsconclusies voor Soedan en uitspraken van de Hoge Vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid lang op zich hebben laten wachten. Resoluties die niet effectief worden gehandhaafd ondermijnen de geloofwaardigheid en slagkracht van de internationale rechtsorde en zijn het burgers die daar de prijs voor betalen. Om de geloofwaardigheid van de internationale rechtsorde te waarborgen, kan het parlement de regering oproepen politieke druk op te schalen en consequenties te verbinden aan de steun die bondgenoten aan de strijdende partijen leveren om dergelijke oorlogsmisdaden te plegen, zoals de Verenigde Arabische Emiraten, Saudië Arabië, Egypte en Turkije. Het parlement kan oproepen tot het benoemen en veroordelen van deze landen in publieke uitspraken en het opschorten van onder andere handelsrelaties met landen die in strijd handelen met artikel 2 van het EU-verdrag.

Bezuinigingen op humanitaire hulp

Voor Soedan is dit jaar slechts [35%](#) van de benodigde middelen beschikbaar gesteld, terwijl dit de grootste humanitaire- en ontheemden crisis ter wereld is. De meest recente [IPC-analyse](#) bevestigt dat in Noord-Darfoer en Zuid-Kordofan hongersnood is uitgebroken en dat bijna de helft van de bevolking in ernstige

STICHTING VLUCHTELING - DIRECTE HULP BIJ ACUTE NOOD

voedselonzeekerheid leeft, dat zijn meer dan 21 miljoen mensen. Daarnaast kampen mensen met een tekort aan drinkwater, onderdak, medische hulp en andere basisbenodigdheden. Nu er ook geen oogst zal plaatsvinden, doordat landbouwgrond in brand is gestoken en het onveilig is om op het land te werken, zal de hongersnood drastisch toenemen.

Deze mensen zijn moeilijk te bereiken. Hulpverleners trotseren bijna onbegaanbare wegen, en het komende regenseizoen zal toegang vanuit Tsjaad vrijwel onmogelijk maken. Daarnaast zijn er de vele formele en informele checkpoints van verschillende militieën, en is er het risico aangevallen te worden. Veilig opereren vraagt om middelen zoals dure terreinwagens, satelliettelefoons en veiligheidsexperts, maar krimpende budgetten maken dat hulpverleners niet veilig genoeg kunnen werken.

In de [Brief humanitaire hulp en diplomatie van 2025](#) stellen de toenmalig ministers van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp dat bescherming van hulpverleners een prioriteit is voor Nederland, maar werd wel 10% op het humanitaire budget bezuinigd. De onderhandelingen van de formerende partijen bieden nu ruimte om de bezuinigingen terug te draaien. Het biedt hoop dat de formerende partijen de norm willen herstellen om 0.7% van het Bruto Nationaal Inkomen te besteden aan ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp, maar het budget zal verder moeten worden opgehoogd naar verhouding tot de stijgende noden en toenemende onveiligheid voor hulpverleners.

Regionale crisis

Ook zij die Soedan konden ontvluchten wacht geen veiligheid, maar een onzekere toekomst in barre omstandigheden. Slechts een schamele [15.6%](#) van de benodigde middelen voor opvang in de regio is beschikbaar gesteld, terwijl er bijna 4 miljoen vluchtelingen worden opgevangen in landen als Tsjaad, Zuid-Soedan, Ethiopië en Egypte.

Overvolle vluchtelingenkampen, schaarste aan water en voedsel, stijgende prijzen en uitgeputte gastgemeenschappen leiden tot groeiende spanningen. Wanneer mensen nergens bescherming vinden wordt hun overlevingsstrijd een bron van regionale instabiliteit. Hulp voor opvang in de regio zouden fors opgeschaald moeten worden, waaronder ontwikkelingssamenwerking om een toekomstperspectief te kunnen bieden zolang deze mensen niet terug kunnen keren naar huis.

Afbraak van bescherming voor mensen op de vlucht

De weinigen die Soedan of de regio kunnen verlaten en Europa proberen te bereiken, worden niet ontvangen met de bescherming die internationale verdragen en Europees recht hen garanderen. De Europese Unie sluit migratiedeals met landen die mensenrechten en rechten van vluchtelingen schenden, zoals de miljarden-deal met Egypte, waar mensenrechten op grote schaal worden geschonden en Sudanese vluchtelingen, waaronder kinderen, worden teruggeduwd. Ook blijft de Europese Unie samenwerken met Libië terwijl er ontelbare voorbeelden zijn van Sudanese vluchtelingen die gemarteld worden door Libische mensensmokkelaars.

Als het vluchtelingen dan nog lukt om in de EU aan te komen, worden zij geconfronteerd met asielrestricties, opvangcrises en politieke retoriek die hen wegzet als een bedreiging in plaats van als mensen in nood.

Wanneer we nalaten mensen te beschermen in hun eigen land, hen menswaardig op te vangen in de regio en hen vervolgens ook de mogelijkheid ontnemen om in Europa om bescherming te vragen, dan staat ons morele kompas volledig verkeerd afgesteld.

STICHTING VLUCHTELING - DIRECTE HULP BIJ ACUTE NOOD

STICHTING VLUCHTELING - DIRECTE HULP BIJ ACUTE NOOD

Stichting Vluchteling | Laan van Nieuw Oost-Indië 131M | 2593 BM Den Haag
+31 (0) 70 346 89 46 | info@vluchteling.nl | www.vluchteling.nl | KvK: 41149486
BIC: INGBNL2A | BTW: NL004887384B01 | IBAN NL48INGB0000000999